

**Safety Walks, εφαρμογή του θεσμού
στα Εργοστάσια της
Α.Ε. Τσιμέντων ΤΙΤΑΝ**

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ ΠΑΤΡΑΣ

Θεόδωρος Μπαλτάς

Χημικός Μηχανικός

Μηχανικός Ασφαλείας Εργοστασίου

Περίληψη

Ο εντοπισμός των καθημερινών ανασφαλών συμπεριφορών, στις οποίες υποπίπτουν οι εργαζόμενοι κάποιας μονάδας, συμβάλει αποτελεσματικά τόσο στην ασφαλή λειτουργία της μονάδας όσο και στην δημιουργία κουλτούρας και κλίματος ασφάλειας στους εργαζόμενους της.

Ο εντοπισμός των ανασφαλών συμπεριφορών όμως, δεν αποτελεί παρά το πρώτο μόνο βήμα προς αυτή την κατεύθυνση, το οποίο πρέπει να συμπληρώνεται από:

- Ενεργητική ακρόαση του επιθεωρητή ώστε να κατανοήσει τι οδήγησε τον επιθεωρούμενο στην ανασφαλή ενέργεια για την οποία ελέγχεται
- Ουσιαστικό διάλογο μεταξύ των δυο ώστε να καταλάβει ο επιθεωρούμενος τον κίνδυνο στον οποίο εκθέτει τον εαυτό του και πιθανώς τους συναδέλφους του
- Καταγραφή των ληπτέων μέτρων που πρέπει να ληφθούν για εξάλειψη του εντοπισμένου κινδύνου
- Επανελέγχο από τον επιθεωρητή για επιβεβαίωση της άρσης του κινδύνου
- Παρουσίαση στο σύνολο των εργαζόμενων κάθε Εργοστασίου των ευρημάτων κατά την διάρκεια των επιθεωρήσεων

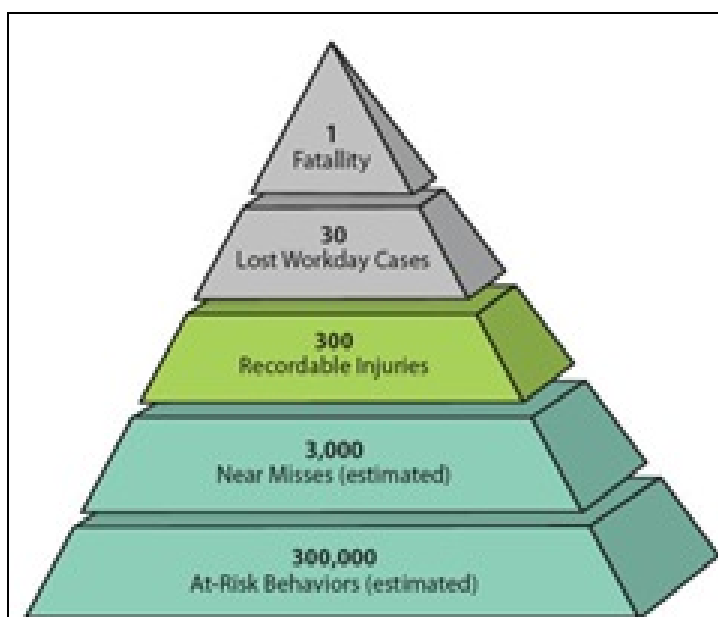
Η παρούσα έκθεση αναλύει την υλοποίηση των επιθεωρήσεων εντοπισμού ανασφαλών συμπεριφορών (safety walks για το υπόλοιπο κείμενο) στα Εργοστάσια της Α.Ε Τσιμέντων «ΤΙΤΑΝ». Αναφέρεται στην προετοιμασία του προσωπικού πριν την έναρξη των επιθεωρήσεων, στον προγραμματισμό και υλοποίηση αυτών καθώς και στις διορθωτικές ενέργειες που έγιναν μετά την πρώτη περίοδο εφαρμογής.

Γίνεται επίσης μια σύντομη ομαδοποίηση των ευρημάτων καθώς και των ληπτέων μέτρων που προτάθηκαν από τις διάφορες ομάδες επιθεώρησης.

1. Εισαγωγή

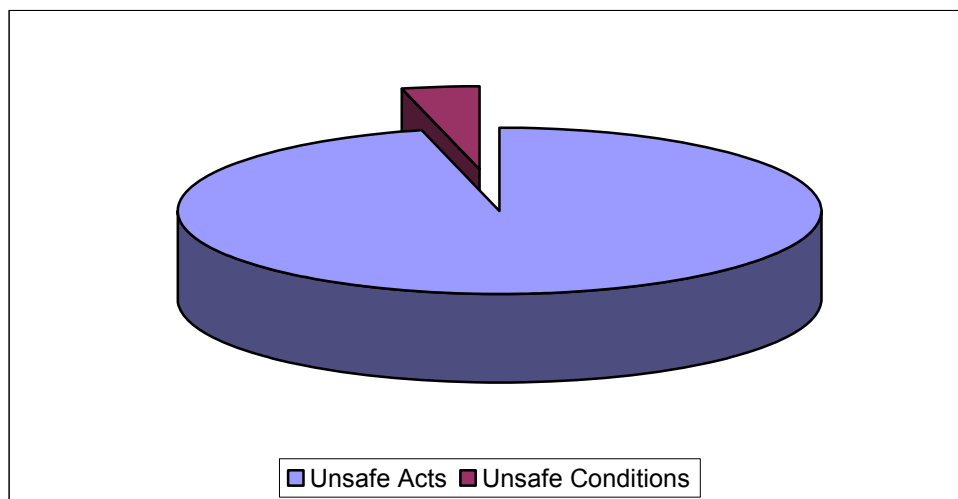
Από το 1931 ήδη, ένας εκ των πρωτεργατών της Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία (ΥΑΕ) ο Heinrich, ανέλυσε ένα μεγάλο πλήθος περιστατικών προκειμένου να μελετήσει αν υπάρχει κάποια σχέση μεταξύ ανασφαλών συμπεριφορών (“At risk behavior” όπως ο ίδιος είπε) και ατυχημάτων, στους χώρους εργασίας. Στο συμπέρασμα που κατάληξε και αξιοποιείται ακόμα στις ημέρες μας από τους επαγγελματίες της ΥΑΕ, είναι σαφής η μεταξύ τους σχέση.

Υπολόγισε, στατιστικά, ότι για κάθε 300000 ανασφαλείς καταστάσεις περίπου, ο οργανισμός θα έχει ένα θανατηφόρο ατύχημα. Απεικόνισε δε την θεωρία του με την «πυραμίδα των ατυχημάτων»

Εικ 1: Πυραμίδα των ατυχημάτων

Άλλες στατιστικές μελέτες έχουν αναλύσει την κατανομή των ατυχημάτων σε αυτά που έχουν συμβεί εξαιτίας ανασφαλών καταστάσεων (unsafe conditions) και σε αυτά που έχουν προέλθει από ανασφαλείς συμπεριφορές (unsafe acts). Οι μελέτες έχουν δείξει ότι τα ατυχήματα οφείλονται κατά ένα ποσοστό μεγαλύτερο του 95% σε ανασφαλείς ενέργειες και τα υπόλοιπα σε ανασφαλείς καταστάσεις, όπως δείχνει και το γράφημα της εικόνας 2.

Εικ 2: Στατιστική κατανομή ατυχημάτων

Λαμβάνοντας υπόψη τις 2 πιο πάνω θεωρίες, η Α.Ε Τσιμέντων «ΤΙΤΑΝ» θεώρησε σκόπιμο να εφαρμόσει ένα σύστημα εντοπισμού και διόρθωσης ανασφαλών ενεργειών, καταλήγοντας στην λύση των Safety walks.

Τα safety walks εφαρμόστηκαν στα Εργοστάσια της Α.Ε Τσιμέντων «ΤΙΤΑΝ» για πρώτη φορά τον Ιανουάριο του 2009 και συνεχίζονται μέχρι σήμερα με ιδιαίτερη επιτυχία.

Η επιτυχία των safety walks στα Εργοστάσια της Α.Ε Τσιμέντων «ΤΙΤΑΝ» οφείλεται:

- Στην στήριξη που έχει λάβει ο θεσμός από το σύνολο των στελεχών του κάθε Εργοστασίου
- Στην ενεργή συμμετοχή όλης της ιεραρχίας κάθε Εργοστασίου
- Στην τήρηση του εβδομαδιαίου προγράμματος όπως αυτό έχει σχεδιαστεί από το τμήμα ασφάλειας εργασίας κάθε Εργοστασίου
- Στην εκπαίδευση όλων των στελεχών επί της θεωρίας των safety walks

2. Υλοποίηση προγράμματος

Τον Ιούνιο του 2008, πραγματοποιήθηκαν στα Εργοστάσια εκπαιδευτικά σεμινάρια σχετικά με την θεωρία, τον προγραμματισμό και την αναγκαιότητα

των safety walks. Αρχικά εκπαιδεύτηκαν στελέχη υψηλών κλιμακίων και στην συνέχεια, σε διαφορετικές ομάδες, στελέχη μεσαίων κλιμακίων.

Η εκπαίδευση περιλάμβανε θεωρητικά στοιχεία σχετικά με:

- Διοίκηση και οργάνωση ασφάλειας
- Επιθεωρήσεις ασφαλείας
- Μεθοδολογία των safety walks
- Έλεγχος και υλοποίηση των ληπτέων μέτρων

Πριν την έναρξη των επιθεωρήσεων συντάχθηκε ένα πρόγραμμα το οποίο μοιράστηκε στους εμπλεκόμενους, ώστε να ξέρουν πότε είναι η σειρά τους να εκτελέσουν επιθεώρηση. Στα θετικά στοιχεία πρέπει να καταγραφεί η πολύ καλή τήρηση του προγράμματος των safety walks, εξαιτίας της στήριξης που βρήκε από τις υπηρεσίες των Εργοστασίων.

Για την καταγραφή των ευρημάτων χρησιμοποιείται ειδικό έντυπο στο οποίο αναγράφονται:

- Τα ονόματα της ομάδας που πραγματοποιεί την επιθεώρηση
- Τα συγκροτήματα του Εργοστασίου που επισκέφτηκε η ομάδα
- Το πλήθος των ευρημάτων κατηγοριοποιημένα, σύμφωνα με την εκτίμηση της ομάδας, σε:
 - Θανατηφόρο ατύχημα
 - Σοβαρό τραυματισμό
 - Ελαφρύ τραυματισμό

Οι κατηγορίες ανασφαλών ενεργειών που εξετάζονται είναι οι εξής 5:

- Ενέργειες ατόμων
- Εργαλεία και εξοπλισμός
- ΜΑΠ
- Διαδικασίες
- Ευταξία

3. Ομαδοποίηση ευρημάτων

Προκειμένου να αναλυθούν τα ευρήματα των safety walks και να προταθούν τα κατάλληλα ληπτέα μέτρα που θα μειώσουν την πιθανότητα επανάληψης τους στο μέλλον, η αναλυτικότερη ομαδοποίηση που έγινε είναι η εξής:

- **Ενέργειες ατόμων**
 - Ανασφαλείς θέσεις εργασίας/Αφαίρεση προστατευτικών κιγκλιδωμάτων
 - Εργασία σε ύψος/Χρήση ακατάλληλων φορητών σκαλών/σκαλωσιές
 - Μη αποκλεισμός περιοχής με αλυσίδα/μπάρα/κορδέλα
 - Οδική ασφάλεια/Οχήματα/ΜΕ/Ταυτόχρονη κίνηση πεζών-οχημάτων

- **Εργαλεία και εξοπλισμός**
 - Χρήση ασυντήρητου εξοπλισμού/εργαλείων
 - Συντήρηση εξοπλισμού από μη ειδικευμένους εργαζόμενους
 - Χρήση μηχανημάτων και εξοπλισμού από μη αδειούχους χρήστες

- **ΜΑΠ**
 - Μη χρήση ΜΑΠ/Χρήση ακατάλληλων ΜΑΠ

- **Διαδικασίες**
 - Μη τήρηση διαδικασιών/Ανυπαρξία διαδικασίας
 - Μη τήρηση διαδικασίας περί εξασφάλισης μηχανήματος από ανεπιθύμητη εκκίνηση

- **Ευταξία**
 - Μη τήρηση ευταξίας/Χυμένα υλικά/Αλεστικά σώματα

4. Ανασκόπηση ευρημάτων και λήψη μέτρων

Τα ευρήματα των ομάδων επιθεώρησης μελετήθηκαν από τα τμήματα ΥΑΕ του κάθε Εργοστασίου προκειμένου να εξεταστούν τα απαραίτητα ληπτέα μέτρα και να οριστούν οι υπεύθυνοι καθώς και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.

Τα βασικότερα εκ των ληπτέων μέτρων είναι τα εξής:

- Επανεκπαίδευση των οδηγών μεταφοράς Α' υλών σε θέματα ΥΑΕ
- Έλεγχος των μηχανημάτων έργου πριν την χρήση τους με την συμπλήρωση συγκεκριμένου εντύπου
- Εντατικοποίηση των toolbox talks από τους εργοδηγούς του κάθε Εργοστασίου
- Έλεγχος του φορητού εξοπλισμού κάθε συνεργείου με την συμπλήρωση συγκεκριμένου εντύπου
- Διενέργεια ειδικών σεμιναρίων για διάφορα θέματα ΥΑΕ όπως:
 - Ασφαλής χρήση οξυγόνου-ασετιλίνης
 - Ασφαλής ανύψωση φορτίων
 - Εργαλεία χειρός
 - Εργασία σε ύψος
 - Σκαλωσιές
- Αναθεώρηση και σύνταξη συγκεκριμένων οδηγιών ασφαλούς εργασίας
- Εκπαίδευση προσωπικού και εργολάβων σε συγκεκριμένες εργασίες

5. Επίλογος

Η υλοποίηση των safety walks εκτός από το προφανές, τον εντοπισμό δηλαδή ανασφαλών ενεργειών, έχει προσφέρει και άλλα θετικά στοιχεία στην διαρκή προσπάθεια προόδου των θεμάτων ΥΑΕ στα Εργοστάσια της Α.Ε Τσιμέντων «ΤΙΤΑΝ». Η εμπλοκή όλης της ιεραρχίας κάθε Εργοστασίου στις ομάδες επιθεώρησης εδραιώνει την άποψη ότι τα θέματα ΥΑΕ είναι πρωταρχικής σημασίας για την Α.Ε Τσιμέντων «ΤΙΤΑΝ» και μη διαπραγματεύσιμα.

Μέσω του θεσμού των safety walks έχει ενισχυθεί η ευαισθητοποίηση και εγρήγορση του ίδιου αλλά και του εργολαβικού προσωπικού σε θέματα ΥΑΕ. Ο κάθε εργαζόμενος εκπαιδεύεται στο τρίπτυχο:

- Εντοπίζω
- Κουβεντιάζω
- Αλλάζω

για εργασίες που μπορεί και να μην γίνονται στο τμήμα του. Επιζητείται δηλαδή από τον κάθε εργαζόμενο να βρίσκεται συνέχεια σε εγρήγορση ώστε να εντοπίζει ανασφαλείς καταστάσεις, να μην τις παραβλέπει αλλά να έχει την θέληση και την γνώση να πλησιάσει τον συνάδελφο του και μέσα από ουσιαστική κουβέντα να του επισημάνει το σφάλμα του, ώστε να επιτευχθεί η πολυπόθητη αλλαγή στην νοοτροπία του.

Τα ευρήματα των safety walks αναλύονται στις καθημερινές συναντήσεις των στελεχών ώστε να τους δίνεται η δέουσα σημασία και να υπογραμμίζεται η αναγκαιότητα ενεργούς συμμετοχής από τους εμπλεκόμενους στις ομάδες επιθεώρησης.

Εν κατακλείδι, τα safety walks είναι ένα σημαντικό εργαλείο για τα Εργοστάσια της Α.Ε Τσιμέντων «TITAN» και έχουν ενταχθεί πλήρως στην καθημερινή τους λειτουργία.